

er da kun den mindste Part; thi efter den ærede Indenrigsministers Meddelelse igaar, see vi jo, at det meste Fæstegods i Danmark er bundet Fæstegods, og paa saadanne Godser har man jo ikke Ret til at sælge, og den Ret, som Fæsterne derved have eller den Overbevilling, at saalænge Godset ikke kan sælges, da vilde deres Familie forblive ved deres Fædrenehøi, den veed disse Fæstere meget godt at sætte stor Pris paa, og saalænge der ikke er andre Bestemmelser for, hvorledes Fæstevæsenet paa disse Godser paa en billig Maade kan afløses, saalænge bør man ikke leifindigen gaae hen at have dette Baaud. Der er ved nærværende Lovforslag anvist en Bet, som man i mine Tanker nok kan betræde med visse Endringer, som af flere ærede Taler er antydede, og jeg skal derfor med største Fornøielse stemme for, at Forslaget videre fremmes, da jeg troer, at der, naar der foretages endeel Forandringer deri, kan komme en god Lov ud af det.

Indenrigsministeren: Da jeg har været forhindret fra at overvære Discusstionen idag, derved, at min Nærværelse i det andet Thing har været nødvendig ved et Lovforslags endelige Behandling der, skal jeg kun benytte Ordet til at fremføre to Bemærkninger. Den ene foranlediges ved, at det af en æret Rigsdagsmand er blevet fremhævet, at det nu foreliggende Lovforslag allerede for et Aar siden var blevet mig tilstillet af den meget ærede Forslagsstiller; jeg finder nemlig herved dog Anledning til at erklære, at det dengang var i en Affattelse, som med Hensyn til flere Punkter var ikke lidet forskjellig fra nærværende, navnlig med Hensyn til de første Bestemmelser i Forslaget. — Med Hensyn dernæst til de Modereringer, som ere gjorte med de Talstørrelser, jeg nævnte som Maximum af de Krav, som kunne fremsættes til Statskassen i Anledning af Lovforslaget, saaledes som det er affattet, da er den Beregning, jeg fremsatte, aldeles rigtig, og den af mig fremsførte Combination mellem §§ 73 og 76 kan efter Lovudkastets egne Bestemmelser meget vel finde Sted; der indeholdes Intet i Lovudkastet, som klarlig viser, at det ikke skal kunne finde Sted. Efter § 76 aabnes der Vedkommende Afgang til at gjøre Fordring paa

at erholde paa første Prioritet tillæns af Staten to Trediedele af Gaardens Taxationssum; disse Laan høre til den anden Laaneclasse. Det er saaledes kun $\frac{10}{24}$ af Gaardens Værdi, som omhandles her; efter § 72 skal der udbetales $\frac{1}{8}$ eller $\frac{3}{24}$; der er altsaa endnu tilbage $\frac{5}{24}$, og naar det da i § 73 hedder, at Bonden har Krav paa at erholde paa sidste Prioritet tillæns af Staten $\frac{1}{8}$ af Gaardens Taxationssum, saa er der Intet, som taler imod, at disse $\frac{3}{24}$ komme til Anvendelse i de ubehæftede $\frac{5}{24}$. Lovforslaget selv, saaledes som det er affattet, giver Anledning til at antage, at disse Laaneclasser kunne combineres; jeg hører imidlertid nu af den meget ærede Forslagsstiller, at det ikke er Meningen, at de derimod ikke skulle kunne combineres. Forøvrigt troer jeg, at jeg ved sidst at nævne dette og vise, at der efter disse to Paragrapher saaledes vilde kunne blive Spørgsmaal om den af mig nævnte Sum, nemlig 47,500,000 Rbd., tillige tilføiede, at der derved ikke maatte oversees, at Lovforslaget paa anden Maade begrænsede den Sum, der i saa Henseende skulde anvendes, nemlig ved at bestemme, at der kun skulde anvendes 200,000 Rbd. aarlig; men holder man sig den fornævnte meget store Sum for Øie og betragter dette Beløb, som aarlig skal anvendes, fremtræder det, at der vilde være et Misforhold mellem de Krav, Vedkommende ifølge Lovudkastets Bestemmelser kunne gjøre, og den ringe Sum, som ligeledes i Henhold til Lovudkastet skal anvendes aarlig dertil, saa at Beregningen dog ikke bliver uden al Betydning. — Det er kun disse to Bemærkninger, jeg har fundet mig foranlediget til nu at fremsætte.

J. A. Hansen: Da det ærede Thing vistnok snart længes efter at see en Ende paa nærværende Sags første Behandling, saa skal jeg fatte mig saa kort som muligt, og kun opholde mig ved enkelte Punkter, som det forekommer mig ikke kan forblive ganske uberørte ved nærværende Leilighed. Det første af disse Punkter, det er da det, at da den ærede Forslagsstiller begyndte den første Motivering af sit Forslag med en Fremstilling af sin egen historiske Stilling til denne Sag, kom han ved Siden deraf ogsaa til at give en historisk